

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2016)0402

Strategia UE wobec Iranu po zawarciu porozumienia w sprawie energii jądrowej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2016 r. w sprawie strategii UE wobec Iranu po zawarciu porozumienia w sprawie energii jądrowej (2015/2274(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając wspólne oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federiki Mogherini oraz irańskiego ministra spraw zagranicznych Mohammada Dżawada Zarifa, wydane dnia 16 kwietnia 2016 r. w Teheranie,
- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231 (2015) przyjętą dnia 20 lipca 2015 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie porozumienia dotyczącego irańskiego programu jądrowego z dnia 20 lipca 2015 r.,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Iranu, zwłaszcza rezolucję z dnia 10 marca 2011 r. w sprawie podejścia UE do Iranu¹, rezolucję z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie sytuacji mniejszości etnicznych w Iranie², rezolucję z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie Iranu – niedawne przypadki łamania praw człowieka³ oraz rezolucję z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie strategii UE wobec Iranu⁴,
- uwzględniając ramy strategiczne i plan działania UE na rzecz praw człowieka i demokracji; uwzględniając coroczne sprawozdania UE na temat praw człowieka,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie corocznych sprawozdań UE na temat praw człowieka,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 października 2015 r. w sprawie kary śmierci⁵,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ z dnia 10 marca 2016 r.

¹ Dz.U. C 199 E z 7.7.2012, s. 163.

² Dz.U. C 332 E z 15.11.2013, s. 102.

³ Dz.U. C 153 E z 31.5.2013, s. 157.

⁴ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0339.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0348.

na temat sytuacji w zakresie praw człowieka w Islamskiej Republice Iranu, jego niedawne oświadczenia z dnia 20 maja i z dnia 8 czerwca 2016 r., w których wyraża on zaniepokojenie w związku z przypadkami uwięzienia obrońców praw człowieka i coraz częstszym ostatnio nawoływaniem do nienawiści wobec społeczności bahaitów, a także sprawozdanie Sekretarza Generalnego ONZ z dnia 3 marca 2016 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Islamskiej Republice Iranu,

- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 70/173 w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w Islamskiej Republice Iranu (A/RES/70/173) przyjętą dnia 17 grudnia 2015 r.,
 - uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Federiki Mogherini z dnia 14 października 2015 r. w sprawie egzekucji nieletniego przestępcy w Iranie oraz z dnia 20 maja 2016 r. w sprawie skazania irańskiej obrończyni praw człowieka Narges Mohammadi,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Handlu Międzynarodowego (A8-0286/2016),
- A. mając na uwadze, że dzięki porozumieniu jądrowemu z Iranem i wewnętrznej sytuacji politycznej w tym kraju zaistniała szansa na reformy w Iranie i poprawę jego stosunków z Unią Europejską;

Stosunki UE-Iran

Dialog polityczny

1. uważa, że Wspólny kompleksowy plan działania, znany również jako „porozumienie jądrowe z Iranem”, to wybitne osiągnięcie dla dyplomacji wielostronnej, a szczególnie dla dyplomacji europejskiej, które powinno umożliwić nie tylko znaczną poprawę w stosunkach między UE a Iranem, lecz również propagowanie stabilności w całym regionie; uważa, że wszystkie strony odpowiadają teraz za zapewnienie jego dokładnej i pełnej realizacji; wyraża zadowolenie z powodu ustanowienia wspólnej komisji, w skład której wchodzi przedstawiciele Iranu oraz E3/UE+3 (Chiny, Francja, Niemcy, Federacja Rosyjska, Zjednoczone Królestwo i Stany Zjednoczone, a także wiceprzewodnicząca Komisji / wysoka przedstawiciel); w pełni wspiera wysoką przedstawiciel Unii Europejskiej do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w funkcji koordynatora wspólnej komisji ustanowionej na mocy Wspólnego kompleksowego planu działania, a także wyraża przekonanie, że wciąż najważniejsza jest dokładna i pełna realizacja tego planu działania;
2. z zadowoleniem przyjmuje wizytę w Iranie w dniu 16 kwietnia 2016 r. wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Federiki Mogherini oraz siedmiu komisarzy europejskich, która to wizyta stanowiła ważny krok w kierunku ustanowienia ambitnego programu dwustronnych stosunków między UE a Iranem w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania; zwraca uwagę, że liczne oświadczenia Komisji i wizyty delegacji unijnych w Iranie dotyczyły stosunków handlowo-gospodarczych, a w ostatniej delegacji uczestniczyła wiceprzewodnicząca / wysoka przedstawiciel wraz z siedmioma komisarzami;

3. przypomina, że decyzja Rady o zniesieniu wszystkich sankcji związanych z polityką jądrową wobec Islamskiej Republiki Iranu wskutek wywiązania się przez to państwo z zobowiązań podjętych w ramach Wspólnego kompleksowego planu działania umożliwia wznowienie stosunków z Iranem i stworzy możliwości dla obu stron oraz przyniesie im korzyści, pozwalając na ponowne otwarcie irańskiego rynku dla europejskich przedsiębiorstw; przypomina, że Iran dysponuje liczną grupą stosunkowo dobrze wykształconych i młodych obywateli, ma jedną z najbardziej zróżnicowanych struktur PKB w regionie oraz potrzebuje inwestycji i jest potencjalnym rynkiem zbytu dla europejskich towarów wysokiej jakości;
4. z zadowoleniem przyjmuje otwartość w stosunkach z Iranem; wskazuje, że rozwój stosunków między UE a Iranem powinien iść w parze z wdrażaniem porozumienia w sprawie energii jądrowej / Wspólnego kompleksowego planu działania; przypomina, że zgodnie z porozumieniem jego niewdrożenie przez Iran może prowadzić do przywrócenia sankcji; zachęca do odnowienia stosunków między UE i jej państwami członkowskimi a Iranem, przy ścisłej współpracy obu stron nad kwestiami dwustronnymi i wielostronnymi w celu zagwarantowania większej stabilności w regionie i skutecznego wdrożenia porozumienia jądrowego; jest zdania, że stosunki między UE a Iranem należy rozwijać w drodze dialogu na wielu szczeblach, obejmującego kontakty polityczne, dyplomatyczne, gospodarcze, akademickie i międzyludzkie oraz kontakty w kwestiach technicznych, w których uczestniczą podmioty społeczeństwa obywatelskiego, organizacje pozarządowe i obrońcy praw człowieka; wspiera wznowienie relacji UE-Iran, przynoszących wzajemne korzyści obu stronom, opartych na realistycznej ocenie wspólnych interesów i różnic z myślą o wspieraniu stopniowego rozwijania współpracy w atmosferze budowania zaufania, przede wszystkim dla dobra ludności Iranu i UE; w związku z tym popiera zobowiązanie się Unii Europejskiej do wznowienia współpracy z Iranem w oparciu o dialog: o szerokim zakresie, zakładający współpracę w obszarach, w których Iran i UE mają wzajemne interesy, krytyczny, otwarty i szczerzy w dziedzinach, w których Iran i UE nie zgadzają się, ale poszukują płaszczyzny porozumienia, a także ogólnie konstruktywny w przesłaniu i praktyce;
5. z zadowoleniem przyjmuje zmiany instytucjonalne wprowadzone w Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych (ESDZ) w celu odzwierciedlenia wyników Wspólnego kompleksowego planu działania, zwłaszcza ustanowienie w ESDZ grupy zadaniowej ds. Iranu w celu koordynowania różnych obszarów działania we wszystkich kwestiach związanych z Iranem; z zadowoleniem przyjmuje kroki podjęte przez ESDZ w celu utworzenia delegatury UE w Teheranie, o co apelowano we wcześniejszych rezolucjach PE, ponieważ pozwoli to UE współpracować z władzami irańskimi, aby umożliwić lepsze zrozumienie samej UE w społeczeństwie Iranu, wyjaśniać nieporozumienia i budować intensywniejszą współpracę między UE a Iranem; podkreśla w tym względzie, że handel i inwestycje należą do kompetencji UE oraz że ustanowienie delegatury UE w Teheranie ułatwiłoby współpracę między Iranem a UE w obszarach handlu, edukacji, kultury, praw człowieka i zrównoważenia środowiskowego, co w znacznej mierze przyczyni się do spełnienia oczekiwań obu stron; podkreśla, że Euronews Farsi powinien stanowić w przyszłości również ważne spoiwo medialne między Unią Europejską a odbiorcami posługującymi się językiem perskim;
6. przypomina, że UE i Iran postanowiły w konstruktywny sposób zająć się zagadnieniami będącymi przedmiotem wspólnego zainteresowania; apeluje, aby unijna strategia ponownego nawiązania dialogu z Iranem opierała się przede wszystkim na działaniach

służących budowaniu zaufania w obszarach technicznych, co stanowiłoby pozytywne wzorce współpracy między UE a Iranem oraz mogłoby utorować drogę do bardziej znaczącej długotrwałej współpracy;

7. nalega na znaczenie rozwijania parlamentarnego wymiaru stosunków UE-Iran jako części strategii na rzecz przywracania wzajemnego zaufania; w związku z tym ponawia swoje poparcie dla propozycji omawianej przez Parlament i Madżlis, dotyczącej międzyparlamentarnego dialogu na temat zwalczania terroryzmu, ponieważ świadczy ona o uznaniu wspólnych wyzwań związanych z radykalizacją postaw w Iranie, na Bliskim Wschodzie i w samej UE; z zadowoleniem przyjmuje wznowiony dialog polityczny między UE a Iranem, również na temat praw człowieka; zachęca do rozwijania w przyszłości dialogu na temat praw człowieka, w którym udział braliby przedstawiciele władzy sądowniczej, sił bezpieczeństwa i społeczeństwa obywatelskiego; uznaje, że choć obie strony żywią wobec siebie podejrzenia i nie mają do siebie zaufania, to jednak wiele państw członkowskich łączy z Iranem długa historia, zaś Iran jest zdecydowany nawiązać dobre relacje z UE, co stwarza szanse na stosunki oparte na wzajemnym zaufaniu i szacunku; dostrzega złożoność polityki wewnętrznej Iranu i powtarza, że UE nie stara się ingerować w wewnętrzne wybory polityczne tego kraju ani żadnego innego, ale zmierza do współpracy opartej na wzajemnym poszanowaniu międzynarodowych norm i zasad; uważa, że pełną normalizację relacji można osiągnąć jedynie przy jednoczesnym ciągłym wdrażaniu Wspólnego kompleksowego planu działania, dzięki regularnemu i nieustannemu dialogowi, oraz że natychmiastowym priorytetem powinno być poszerzenie zakresu stosunków UE-Iran w obszarach, co do których panuje powszechna zgoda na rozwijanie relacji; uważa jednak, że ostatecznym celem musi być ustanowienie partnerstwa między Iranem a UE;
8. ponownie zaznacza, że Unia Europejska od dawna zdecydowanie i zasadniczo sprzeciwia się stosowaniu kary śmierci we wszystkich przypadkach i okolicznościach, oraz ponownie podkreśla, że zniesienie kary śmierci jest kluczowym celem unijnej polityki w obszarze praw człowieka i polityki zagranicznej; zachowuje wysoce krytyczne stanowisko wobec częstego stosowania przez Iran kary śmierci; postrzega ograniczenie stosowania kary śmierci jako jeden z głównych celów dialogu politycznego; wzywa do natychmiastowego wprowadzenia moratorium na wykonywanie kary śmierci w Iranie; zauważa, że większość egzekucji wykonuje się za przestępstwa związane z narkotykami; rozumie wyzwanie, przed jakim stoi Iran, ponieważ jeden z największych szlaków tranzytowych na świecie przebiega przez jego terytorium, a 86 % przypadków konfiskaty opium na świecie ma miejsce w tym kraju; niemniej jednak uważa, że zaangażowanie w kwestie związane z karą śmierci, takie jak stosowanie kary śmierci za przestępstwa związane z narkotykami i przeciwko osobom poniżej 18. roku życia, które w obu przypadkach stanowi naruszenie zobowiązań przyjętych dobrowolnie przez Iran na mocy prawa humanitarnego i prawa dotyczącego praw człowieka, mogłoby stanowić wspólny program umożliwiający poruszenie tej kwestii; apeluje do posłów do parlamentu irańskiego o to, by przede wszystkim dokonali rewizji art. 91 kodeksu karnego z 2013 r. w celu zniesienia kary śmierci w stosunku do osób poniżej 18. roku życia; odnotowuje, że parlamentowi irańskiemu przedłożono projekt ustawy, która – jeśli zostanie przyjęta – złagodzi karę za przestępstwa związane z narkotykami bez użycia przemocy z kary śmierci na dożywotnie więzienie; zauważa, że ustawa ta, jeśli zostanie przyjęta, mogłaby znacznie ograniczyć liczbę egzekucji w Iranie;
9. podkreśla, że zniesienie kary śmierci za przestępstwa związane z narkotykami znacznie

zmniejszyłoby liczbę egzekucji (nawet o 80 % według szacunków Iranu); apeluje o nawiązanie współpracy między UE a Iranem na rzecz zwalczania nielegalnego handlu narkotykami, co pomoże rozwiązać problem egzekucji w tym kraju przy jednoczesnym poszanowaniu norm w zakresie praw człowieka; wzywa Komisję do udzielenia Iranowi wsparcia technicznego i w zakresie budowania zdolności administracyjnych w celu wspierania praworządności w tym kraju, między innymi przez zachęcanie do reformy wymiaru sprawiedliwości w celu uzyskania poprawy w zakresie rozliczalności oraz środków alternatywnych wobec kary pozbawienia wolności i śmierci; wzywa Komisję do dopilnowania, aby żadna pomoc techniczna lub inna oferowana Iranowi nie była wykorzystywana do naruszania praw człowieka;

Kwestie handlowe i gospodarcze

10. odnotowuje zadeklarowany cel Iranu zakładający osiągnięcie rocznej stopy wzrostu wynoszącej 8 %; uważa, że inwestycje europejskie mają kluczowe znaczenie dla osiągnięcia tego celu przez Iran; podkreśla, że Unia Europejska nie utrudnia prowadzenia dozwolonej działalności gospodarczej z Iranem ani nie będzie utrudniać zaangażowania międzynarodowych przedsiębiorstw lub instytucji finansowych w Iranie, o ile będą one przestrzegać wszelkich obowiązujących przepisów; podkreśla, że aby Iran mógł wykorzystać swój potencjał gospodarczy, musi podjąć kroki w celu stworzenia przejrzystego otoczenia gospodarczego sprzyjającego inwestycjom międzynarodowym, a także podjąć działania antykorupcyjne na wszystkich szczeblach, zwłaszcza jeśli chodzi o przestrzeganie zaleceń Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) dotyczących kwestii takich jak przerwanie przepływu środków finansowych do organizacji terrorystycznych; wzywa UE do pełnego wspierania starań Iranu w tym procesie, zwłaszcza poprzez pomoc w pracach na rzecz przygotowania dwustronnego traktatu inwestycyjnego między UE a Iranem;
11. podkreśla, że handel i wznowiony dostęp do uregulowanego handlu światowego może stanowić sposób na przełamanie izolacji Iranu, oraz uważa, że handel może stanowić ważny instrument służący pogłębieniu dialogu politycznego oraz rozwojowi współpracy między krajami tego regionu, z myślą o zwiększeniu rozwoju regionalnego, zatrudnienia i stabilności w całym regionie;
12. zauważa, że Iran jest drugą największą gospodarką na Bliskim Wschodzie, a jego szacowany nominalny PKB w 2015 r. wynosił 397 mld USD; zwraca ponadto uwagę, że wartość wymiany handlowej między UE a Iranem wynosi obecnie około 8 mld USD i według oczekiwań ma wzrosnąć czterokrotnie w ciągu najbliższych dwóch lat; przypomina, że UE była głównym partnerem handlowym Iranu, i wyraża przekonanie, że należy dążyć do odzyskania tej pozycji; wspiera rozwój relacji handlowych UE z Iranem i wzywa UE do rozwijania współpracy handlowej, finansowej i gospodarczej z Iranem, aby poprawić warunki życia i zatrudnienia ludności irańskiej oraz zapewnić lepszy rozwój regionalny; wyraża przekonanie, że rozwój handlu i inwestycji z Iranem może w perspektywie długoterminowej przyczynić się do promowania pokoju i stabilności w regionie, jeżeli UE będzie mogła dążyć do realizacji regionalnych programów inwestycji dotyczących na przykład energii i połączeń transportowych;
13. uważa, że pomimo podpisania licznych umów z przedsiębiorstwami europejskimi Iran nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku płynności, w związku z czym proces otwierania się Iranu utknął w błędnym kole;

14. zwraca uwagę, że Iran jest największą na świecie gospodarką poza Światową Organizacją Handlu (WTO); wspiera starania Iranu, by stać się członkiem WTO; zwraca uwagę, że obecny mandat UE do negocjacji umowy o handlu i współpracy z Iranem jest nieaktualny; wzywa Komisję, by zbadała możliwości wzmocnienia stosunków handlowych i inwestycyjnych z myślą o zbliżeniu Iranu do zasad WTO i o ochronie inwestycji europejskich; podkreśla, że formalne ramy negocjacyjne pozwoliłyby UE na pełne wykorzystanie jej pozycji jako największego zintegrowanego rynku i bloku gospodarczego oraz na stworzenie forum wymiany i dialogu; apeluje do UE o zbadanie możliwości wznowienia rozmów na temat przystąpienia Iranu do Światowej Organizacji Handlu, ponieważ członkostwo w WTO doprowadziłoby do dalszej liberalizacji irańskiej gospodarki, pobudzałoby wzrost gospodarczy, utwierdziłoby pozycję kraju w uregulowanym handlu światowym oraz zapewniłoby mechanizm, który wspierałby niezbędne reformy gospodarcze w Iranie, a także zmuszałoby Iran do wywiązywania się z międzynarodowych zobowiązań; wzywa Komisję do wykorzystania bieżących negocjacji jako szansy na nadanie impetu kluczowym reformom dotyczącym praw pracowniczych, przeprowadzanym w oparciu o najważniejsze konwencje MOP; wyraża zaniepokojenie z powodu opóźnienia w wyznaczeniu przewodniczącego grupy roboczej WTO ds. członkostwa Iranu; apeluje do Komisji o wywieranie zdecydowanych nacisków w celu bezzwłocznego usunięcia tej przeszkody i rozpoczęcia procesu przystąpienia Iranu do WTO; uważa, że aby można było zakończyć proces przystąpienia, należy usunąć Iran z wykazu zawartego w oświadczeniu publicznym Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF);
15. uważa, że brak wolności wypowiedzi w internecie, systematyczny nadzór nad przesyłem w internecie i monitorowanie go, a także brak wolności cyfrowych stanowią przeszkodę w handlu z Iranem oraz naruszenie praw i wolności mieszkańców; podkreśla potencjalne znaczenie otwartego i bezpiecznego internetu w Iranie dla gospodarki cyfrowej; ponawia swój apel, aby za sprawą skutecznego europejskiego reżimu kontroli eksportu zapobiegać nadużywaniu towarów i technologii podwójnego zastosowania do naruszania praw człowieka oraz przeciwko UE;
16. ponadto podkreśla, że Iran powinien pogłębić stosunki gospodarczo-handlowe z innymi krajami tego regionu, przy należyтым poszanowaniu zasad WTO, w celu utworzenia spójnego bloku gospodarczego i handlowego; zauważa, że UE może wnieść swoją ekspertyzę i zapewnić wsparcie przy nawiązywaniu i budowaniu tego regionalnego dialogu;
17. uważa, że zniesienie przez UE i społeczność międzynarodową sankcji finansowych i gospodarczych związanych z kwestiami jądrowymi, przewidziane we Wspólnym kompleksowym planie działania, świadczy o tym, że UE wywiązała się ze swoich zobowiązań wobec Iranu oraz że chce zacieśnić współpracę gospodarczą zapewniającą wzajemne korzyści ekonomiczne; zwraca jednak uwagę, że chociaż większość sankcji gospodarczych i finansowych została zniesiona, niektóre wciąż obowiązują i nie są objęte porozumieniem jądrowym; apeluje do UE o zobowiązanie przedsiębiorstw unijnych do zapewnienia pełnej przejrzystości ich działań w Iranie; wzywa do położenia nacisku na jakość oraz na ilość inwestycji, a także do przygotowania inicjatywy mającej na celu sprawdzenie, czy nowe inwestycje są zgodne z wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka, podobnej do inicjatywy podjętej, kiedy zniesiono sankcje w Mjanmie/Birmie; zwraca uwagę, że skuteczne wdrożenie wytycznych dotyczących społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw ma decydujące znaczenie, jeżeli

zacieśnienie stosunków handlowych między UE a Iranem ma wywrzeć pozytywny wpływ na całe społeczeństwo irańskie;

18. przypomina o niepewności prawa, jaką pierwotne sankcje USA oraz fakt, że transakcje prowadzone są w dolarach, stwarzają dla unijnych przedsiębiorstw chcących inwestować w Iranie, co utrudnia ludności irańskiej czerpanie oczekiwanych korzyści gospodarczych ze Wspólnego kompleksowego planu działania; nalega na konieczność zajęcia się tą kwestią i innymi kwestiami finansowymi zgodnie z zaleceniami FATF, aby stworzyć niezbędną jasność i pewność prawa dla unijnych przedsiębiorstw prowadzących działalność w Iranie; apeluje o zmianę podejścia do wymiany handlowej z Iranem; apeluje, by walutą transakcji prowadzonych z Iranem było euro, tak aby uniknąć nakładania kar ze strony władz amerykańskich, jak miało to miejsce w przeszłości w przypadku niektórych banków europejskich; popiera prowadzenie rozmów ze Stanami Zjednoczonymi, aby zagwarantować ciągłość wymiany handlowej i inwestycji europejskich w Iranie;
19. podkreśla równocześnie, że kluczowe są większe wysiłki w celu zapewnienia otoczenia sprzyjającego inwestycjom międzynarodowym, co pozwoli Iranowi wykorzystać jego potencjał gospodarczy; w związku z tym apeluje do Iranu o zapewnienie przejrzystości sektora finansowego oraz o zwalczanie korupcji i prania pieniędzy zgodnie z zaleceniami Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF); pochwała plan działania rządu irańskiego przyjęty na podstawie zaleceń FATF, a także spotkania techniczne z udziałem przedstawicieli UE i urzędników irańskich, które odbyły się w dniu 12 lipca, w związku z przeprowadzeniem niezbędnych reform w tym obszarze;
20. z zadowoleniem przyjmuje pozytywne rezultaty osiągnięte już w ramach Wspólnego kompleksowego planu działania, takie jak wzrost o 43 % wymiany handlowej między UE a Iranem w ciągu sześciu pierwszych miesięcy 2016 r. w porównaniu do analogicznego okresu w 2015 r., fakt, że 30 irańskich banków ponownie przyjęło system SWIFT, a także pozytywny wpływ planu działania na wzmocnienie tendencji do zmniejszania inflacji i obniżania stóp procentowych w Iranie; wyraża zadowolenie w związku z faktem, że w Iranie działa obecnie coraz więcej małych banków europejskich, co ułatwia kredytowanie MŚP; wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na rolę MŚP z Europy i Iranu we wzmacnianiu stosunków handlowych;
21. wyraża zadowolenie, że rząd irański jest zainteresowany przyciąganiem inwestycji zagranicznych, jako że bezpośrednio inwestycje zagraniczne są potrzebne we wszystkich kluczowych sektorach gospodarki; zwraca uwagę, że w ciągu najbliższych 10 lat Iran może potrzebować inwestycji w infrastrukturę o wartości ponad 1 bln USD, co stanowi szansę dla przedsiębiorstw europejskich, w tym przedsiębiorstw z sektorów energetycznego, motoryzacyjnego i produkcji statków powietrznych; wyraża zadowolenie w związku z faktem, że od czasu podpisania Wspólnego kompleksowego planu działania do Teheranu udało się 180 delegacji handlowych, w tym z 15 państw członkowskich UE, co stanowi wyraz rosnącego zainteresowania relacjami gospodarczymi z Iranem; apeluje do UE i jej państw członkowskich o analizę możliwości wykorzystania gwarancji kredytowych w celu pobudzenia handlu, finansowania projektów i inwestycji w Iranie; popiera zakończone sukcesem zawarcie umów między rządem irańskim a przedsiębiorstwami Airbus i Boeing jako kolejny środek służący budowaniu zaufania w następstwie przyjęcia Wspólnego kompleksowego planu działania;

Współpraca sektorowa

22. zwraca uwagę, że Iran posiada drugie pod względem wielkości rezerwy gazu i czwarte pod względem wielkości rezerwy ropy naftowej na świecie; uważa, że współpraca energetyczna może odegrać istotną rolę w dywersyfikacji źródeł dostaw energii do UE i w ograniczaniu zależności energetycznej państw członkowskich od pojedynczych dostawców, przyczyniając się tym samym do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego UE; uważa, że zniesienie sankcji gospodarczych może potencjalnie odblokować znaczne wydatki w sektorze ropy i gazu, a także w innych sektorach gospodarki, które będą mogły korzystać z inwestycji i dostępu do nowych technologii; apeluje do przedsiębiorstw europejskich o inwestycje w irańskim sektorze energetycznym; w szczególności wzywa UE do wspierania rozwoju technologii LNG w Iranie; uważa, że inwestycje w Iranie muszą być w pełni zgodne z długoterminowymi zobowiązaniami UE w zakresie dekarbonizacji;
23. zauważa, że obecnie ponad połowa zapotrzebowania irańskich gospodarstw domowych na energię zaspokajana jest przez gaz ziemny; kładzie nacisk na ogromny potencjał rozwoju odnawialnych źródeł energii w Iranie, gdzie średnio przez 300 dni w roku świeci słońce, oraz na szacunkową zdolność produkcji równoważną trzynastokrotnemu całkowitemu zużyciu energii w Iranie; wzywa Komisję do wspierania rozwoju odnawialnych źródeł energii w Iranie jako wkładu w dywersyfikację krajowego koszyka energetycznego;
24. wzywa Iran do przystąpienia do Inicjatywy przejrzystości w branżach wydobywczych oraz apeluje o to, by współpracy między UE a Iranem w dziedzinie energii stale przyświecał cel zapewniania zarówno mieszkańcom Iranu, jak i mieszkańcom UE coraz większych korzyści środowiskowych, społecznych i gospodarczych;
25. podkreśla, że Iran stoi przed szeregiem wyzwań środowiskowych, takich jak niedobór wody i degradacja gleby, a także zwraca uwagę, że wykorzystując pełnię potencjału współpracy biznesowej, UE powinna podjąć dialog z Iranem w celu zwiększenia ochrony środowiska i promowania środowiskowo zrównoważonego rozwoju; zwraca się o nawiązanie współpracy środowiskowej w obszarach zarządzania ochroną wody, w tym o wspieranie Iranu w ratowaniu jeziora Urmia, a także w obszarach walki z pustynnieniem, monitorowania trzęsień ziemi oraz zwalczania zanieczyszczenia powietrza i gospodarki odpadami; wyraża w związku z tym szczególne zaniepokojenie z powodu poziomów zanieczyszczenia Morza Kaspijskiego oraz wzywa UE i jej państwa członkowskie do aktywnego wspierania wysiłków rządu irańskiego mających na celu zaradzenie tej poważnej degradacji; wyraża zadowolenie w związku z tym, że irańskie organizacje pozarządowe działające w dziedzinie środowiska nawiązały partnerstwo z innymi organizacjami pozarządowymi w regionie; wyraża zadowolenie z powodu ich przystąpienia do Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów oraz konwencji ramsarskiej; apeluje do Komisji o wspieranie irańskich organizacji pozarządowych w opracowywaniu partycypacyjnych projektów z obszaru zarządzania;
26. wyraża przekonanie, że dialog regionalny i współpraca w kwestiach dotyczących środowiska między Iranem a sąsiednimi państwami są niezbędne do podjęcia takich wyzwań jak zanieczyszczenie powietrza, niedobór wody i pustynnienie; podkreśla, że UE powinna ułatwić taką współpracę regionalną jako ważny środek budowy zaufania i wykorzystać wolę podmiotów regionalnych do korzystania z europejskich doświadczeń w tym obszarze;

27. odnotowuje badania wskazujące, że energia jądrowa może nie być opłacalna w Iranie z powodu niskich rezerw uranu i kosztów jego wydobywania; niemniej jednak wzywa Komisję do zbadania potencjału cywilnej współpracy jądrowej z Iranem, zgodnie z zobowiązaniem zapisanym we Wspólnym kompleksowym planie działania, oraz do zachęcenia Iranu do podpisania Konwencji bezpieczeństwa jądrowego; pochwała propozycję wysuniętą przez kilku irańskich urzędników, dotyczącą ustanowienia regionalnego dialogu na temat bezpieczeństwa cywilnych programów jądrowych;
28. podkreśla potencjał współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa lotniczego, zakładającą zapewnianie irańskim przedsiębiorstwom wsparcia technicznego i dostępu do niezbędnych komponentów, aby można było usunąć te przedsiębiorstwa z europejskiej czarnej listy;
29. zwraca uwagę na fakt, że Iran przyjął 3 miliony obywateli afgańskich, z których tylko 950 000 ma formalny status prawny uchodźcy w Iranie, co czyni Iran jednym z głównych krajów przyjmujących uchodźców; z zadowoleniem przyjmuje przyznanie Iranowi dodatkowej kwoty 6,5 mln EUR na edukację i opiekę zdrowotną dla ludności afgańskiej w tym kraju; podkreśla potrzebę podjęcia konkretnych działań w celu zagwarantowania poszanowania praw człowieka afgańskich migrantów i uchodźców w Iranie, w tym prawa do rzetelnego procesu i równości wobec prawa; uważa, że współpraca między UE a Iranem w zakresie zarządzania przepływami uchodźców może zwiększyć wzajemne zrozumienie, promować lepsze poszanowanie prawa międzynarodowego i praw człowieka osób ubiegających się o azyl, a także samych uchodźców, a także przyczynić się do rozwiązania konfliktu w celu ograniczenia powodów obecnych i przyszłych ruchów uchodźców; uważa, że współpraca między UE a Iranem w zakresie zarządzania przepływami uchodźców doprowadziłaby do poprawy dobrostanu uchodźców w Iranie i powstrzymałaby działalność handlarzy ludźmi; uważa, że współpraca między UE a Iranem powinna również obejmować szeroko zakrojony dialog w kwestii migracji, a zwłaszcza rozwiązań politycznych i ustawowych oraz priorytetów w odniesieniu do legalnej i nielegalnej migracji, osób ubiegających się o azyl i uchodźców, zarówno na szczeblu krajowym, jak i regionalnym;
30. przyznaje, że młode, wykształcone, zaawansowane technologicznie i pełne energii społeczeństwo Iranu, gdzie szacuje się, iż 60 % ludności to osoby w wieku poniżej 30 lat, może zapewnić konkretne możliwości zacieśniania kontaktów międzyludzkich z UE zgodnie z zasadami wzajemności i obustronnego szacunku; uważa, że programy wymiany młodzieży należą do najbardziej udanych działań służących zbliżeniu społeczeństw i kultur; z zadowoleniem przyjmuje zatem wzrost liczby studentów z Iranu na uniwersytetach europejskich w ramach programu Erasmus Mundus, uznając to za jeden ze sposobów na walkę z uprzedzeniami i stereotypami; apeluje o zacieśnioną współpracę w obszarze edukacji, badań i innowacji dzięki intensywniejszym wymianom studentów i naukowców, co obejmuje współpracę między uniwersytetami, w dziedzinie między innymi środowiska, odnawialnych źródeł energii, wymiaru sprawiedliwości, praw człowieka oraz dobrego rządzenia; apeluje do Komisji o zwiększenie budżetu przeznaczanego na przyjmowanie studentów z Iranu w ramach programu Erasmus Mundus; wyraża zadowolenie w związku z warsztatami przeprowadzonymi niedawno na uniwersytecie w Teheranie w celu poszerzenia wiedzy na temat potencjalnych korzyści, jakie irańskie uniwersytety mogą czerpać z udziału w programie „Horyzont 2020”; apeluje do rządu irańskiego o wyznaczenie krajowego koordynatora programu „Horyzont 2020”, który zapewni wsparcie techniczne i doradztwo na uniwersytetach irańskich przy składaniu projektów objętych programem

„Horyzont 2020”; wzywa Komisję, aby zbadała możliwość wprowadzenia większych ułatwień dla irańskich pracowników akademickich i naukowców, aby mogli studiować i odbywać szkolenia na uniwersytetach europejskich; wzywa do ustanowienia programu UE łączącego naukowców i studentów z Iranu, krajów będących członkami Rady Współpracy Państw Zatoki i Europy w celu analizowania doświadczeń i wniosków płynących z integracji regionalnej w Europie;

31. wyraża głębokie zaniepokojenie aresztowaniami po przyjeździe do Iranu osób posiadających podwójne obywatelstwo, tj. obywatelstwo Unii i obywatelstwo irańskie, a także podkreśla, że tego rodzaju aresztowania uniemożliwiają kontakty międzyludzkie; wzywa władze irańskie, by umożliwiły diasporze irańskiej w Europie bezpieczne podróżowanie do rodzimego kraju;

Bezpieczeństwo regionalne

32. podkreśla ważny wpływ wywierany od tysięcy lat przez różne ludy i kultury Iranu – również na Europę; zwraca uwagę, że Iran jest głównym podmiotem na Bliskim Wschodzie i w regionie Zatoki Perskiej, co wynika z jego położenia geograficznego, liczby jego mieszkańców i wielkości gospodarki, rezerw ropy i gazu ziemnego oraz wpływów w regionie; podkreśla, że najlepszą formę obrony interesów strategicznych Iranu stanowi przywrócona stabilność regionalna, a broniąc swoich interesów, Iran nie konkuruje i nie powinien konkurować z innymi głównymi podmiotami w regionie;
33. uważa, że porozumienie jądrowe stwarza możliwości współpracy na rzecz zaradzenia kryzysowi bezpieczeństwa w regionie; jest zdania, że Iran może i powinien odgrywać stabilizującą rolę w regionie; uważa, że cały region może skorzystać na normalizacji relacji z Iranem; uważa, że status Iranu jako głównego podmiotu regionalnego powinien skłonić ten kraj do odgrywania roli stabilizatora w regionie; podkreśla, że przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa (EPS), przedstawiony w dniu 18 listopada 2015 r., zawiera plany stowarzyszenia państw trzecich sąsiadujących z państwami partnerskimi sąsiadującymi z UE w ramach rozszerzonej współpracy; zachęca zatem do ustanowienia ram tematycznych, aby zaproponować współpracę między Unią, krajami partnerskimi z południowego sąsiedztwa i kluczowymi podmiotami regionalnymi, jak Iran, w obszarze wyzwań regionalnych, takich jak bezpieczeństwo, energia lub zarządzanie przepływami uchodźców;
34. wzywa wszystkie państwa regionu, zwłaszcza Arabię Saudyjską i Iran, do powstrzymania się od nienawistnej retoryki podsycającej konflikty oraz od działań na rzecz wrogich ugrupowań zbrojnych w regionie i wspierania ich, w tym zbrojnego skrzydła Hezbollah i Dżabhat Fatah an-Szam; wyraża zaniepokojenie coraz większą militaryzacją w całym regionie i wspiera starania na rzecz większej kontroli broni, nieprolifracji oraz zwalczania terroryzmu, uznając jednocześnie uzasadnione obawy dotyczące obrony, ale w kontekście działań mających na celu promowanie pełnego poszanowania suwerenności wszystkich krajów tego regionu; wyraża zaniepokojenie z powodu przeprowadzania testów rakietowych pocisków balistycznych przez Iran, które nie są spójne z duchem rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2231(2015), choć nie naruszają Wspólnego kompleksowego planu działania;
35. uważa, że w ramach dialogu politycznego między UE a Iranem należy wezwać Iran oraz inne ważne podmioty w regionie do odegrania konstruktywnej roli w rozwiązaniu kryzysów politycznych w Iraku, Jemenie, Syrii, Libanie i Afganistanie, w oparciu o

poszanowanie prawa międzynarodowego i suwerenności tych krajów; w związku z tym apeluje o model dyplomacji unijnej oparty na priorytetach politycznych, a nie tożsamościach religijnych, oraz na zasadzie szacunku dla narodów i zapewniania im bezpieczeństwa we wszystkich krajach Bliskiego Wschodu, w tym w Izraelu i Palestynie, w celu dążenia do większej stabilizacji i bardziej harmonijnego rozwoju na Bliskim Wschodzie; uznaje współpracę między UE a Iranem w zwalczaniu terroryzmu i brutalnego ekstremizmu w regionie za ważny element dialogu politycznego;

36. uważa, że nie rozwiążemy konfliktów na Bliskim Wschodzie, w Afryce Północnej i w regionie Zatoki Perskiej, jeśli przy jednym stole negocjacji nie zasiądą wszystkie podmioty; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje, że Iran, uczestnicząc w pracach Międzynarodowej Grupy Wsparcia Syrii, angażuje się w rozmowy dotyczące pokoju w Syrii; ubolewa jednak, że dotychczas irański wkład nie przyczynił się do znaczącej poprawy sytuacji, i apeluje do Iranu, by przynajmniej wspomógł dalsze ułatwianie dostarczania pomocy humanitarnej, aby zwiększyć ochronę ludności cywilnej przed atakami oraz by nieustannie poszukiwać trwałego rozwiązania konfliktu; w tym kontekście zwraca uwagę, że utrzymywanie się reżimu Asada w Syrii jest w coraz większym stopniu zależne od Iranu, w związku z czym apeluje do władz irańskich, by wykorzystały tę dogodną pozycję i doprowadziły do pokojowego rozwiązania konfliktu w Syrii;
37. z zadowoleniem przyjmuje wyrażoną przez Iran gotowość do wspierania podejmowanych obecnie starań mających na celu przywrócenie stabilności w Iraku oraz apeluje o to, aby Iran odegrał istotną rolę w położeniu kresu przemocy na tle religijnym, i o dodatkowe działania, aby podporządkować wszystkie bojówki działające w kraju rządowi irackiemu z myślą o uwzględnianiu interesów wszystkich grup; podkreśla, że UE i Iran mają wspólnych wrogów, jakimi są ISIS/Daisz, Al-Kaida, Dżabhat Fatah an-Szam i podobne organizacje terrorystyczne wyznaczone przez Radę Bezpieczeństwa ONZ, których członkowie czerpią inspirację z ekstremistycznych wynaturzeń islamu; z zadowoleniem przyjmuje wkład Iranu w walkę z ISIS/Daisz, w tym poparcie, jakiego Iran niezwłocznie udzielił Regionalnemu Rządowi Kurdystanu w Irbilu, i wyraża uznanie dla znacznego udziału tego państwa w działaniach prowadzonych w Iraku, dzięki którym zatrzymano ofensywę ISIS/Daisz i odzyskano kontrolę nad terytoriami, na których dżihadysty prowadzili działalność terrorystyczną; wyraża jednak zaniepokojenie powtarzającymi się informacjami na temat uwalniania członków kadr Al-Kaidy; odnotowuje porozumienie zawarte między Iranem a Australią w sprawie dzielenia się informacjami wywiadowczymi na temat walki z ISIS/Daisz;
38. uważa, że rywalizacje regionalne są podstawową przyczyną konfliktów w kilku krajach tego regionu; wyraża głębokie zaniepokojenie w związku z eskalacją przemocy na tle religijnym w regionie i podkreśla potrzebę trwałego i kompleksowego zaangażowania dyplomatycznego UE w celu podjęcia zasadniczych problemów, które podsycają ten konflikt, przy długotrwałym wsparciu na rzecz pojednania w wymiarze etnicznym i religijnym; odnotowuje z zaniepokojeniem, że nasila się rywalizacja o wpływy polityczne i religijne między Iranem a Arabią Saudyjską, oraz ostrzega przed konsekwencjami tego stanu rzeczy w kontekście rozwiązywania konfliktów i utrzymania bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie i w innych regionach; wyraża przekonanie, że polityka zbliżenia między Iranem a Arabią Saudyjską i konstruktywna współpraca tych państw mają zasadnicze znaczenie dla rozładowania napięć w regionie, co mogłoby przyczynić się do zażegnania konfliktów zbrojnych w Iraku, Syrii i Jemenie oraz rozwiązania problemu wynikających z tych konfliktów przepływów migracyjnych,

a także dla wyeliminowania podstawowych przyczyn terroryzmu i ekstremizmu, które stanowią zagrożenie dla regionu, a także dla Unii Europejskiej i reszty świata; wzywa UE do podjęcia aktywnych działań dyplomatycznych, aby złagodzić napięcia między Teheranem a Rijadem, co obejmuje budowanie zaufania, dyplomację drugiego toru i środki łagodzące mające na celu ponowne nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Arabią Saudyjską a Iranem, co będzie stanowiło pierwszy krok na drodze ku normalizacji stosunków między tymi krajami; zwraca się do UE, aby w tym celu współpracowała z USA i Rosją, a zwłaszcza by wspierała rozwój nowej regionalnej infrastruktury bezpieczeństwa uwzględniającej zagrożenia postrzegane przez Iran i Arabię Saudyjską oraz ich uzasadnione obawy dotyczące bezpieczeństwa, a także zapewniającej gwarancje bezpieczeństwa zarówno Iranowi, jak i członkom Rady Współpracy Państw Zatoki; podkreśla, że współpraca w zakresie bezpieczeństwa morskiego w Zatoce Perskiej, w tym podpisanie karty swobodnej żeglugi, mogłaby stanowić pierwszy środek budowania zaufania w ramach rozwijania regionalnej współpracy i zaufania;

39. zdecydowanie potępia powtarzające się przypadki wzywania przez irański reżim do unicestwienia Izraela oraz prowadzoną przez ten reżim politykę negowania holokaustu;

Kwestie społeczno-gospodarcze, praworządność, demokracja i prawa człowieka

40. jest zdania, że rewolucyjne dziedzictwo Iranu i fakt, że jest to republika islamska, a także istotne różnice między Iranem a UE pod kątem systemów polityczno-instytucjonalnych nie mogą uniemożliwić otwartości i prowadzenia szczerego i bezpośredniego dialogu oraz znalezienia płaszczyzny porozumienia w kwestiach związanych z demokracją, praworządnością i prawami człowieka; apeluje do Islamskiej Republiki Iranu o zapewnienie szerszej przestrzeni dla pluralizmu politycznego; podkreśla, że Madżlis jest proreformatorski i proeuropejski, i jednocześnie uważa, że wyniki wyborów do parlamentu i do Zgromadzenia Ekspertów z lutego 2016 r. odzwierciedlają wolę obywateli Iranu, stwarzają możliwość dalszej współpracy z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, która powinna doprowadzić do nawiązania konstruktywnych stosunków, a także możliwość przeprowadzenia wewnętrznych reform gospodarczych, politycznych i społecznych; wzywa Iran, by w pełni umożliwił przeprowadzanie wolnych i uczciwych wyborów zgodnych z normami międzynarodowymi;
41. zauważa, że Iran zdecydował się na otwarcie, ponieważ potrzebuje pomocy w zaspokajaniu potrzeb swoich obywateli oraz w zatrzymaniu młodych i dobrze wykształconych obywateli w kraju, co jest ważne dla zachowania jego stabilności;
42. zauważa z zaniepokojeniem, że w Iranie wykonuje się najwięcej wyroków śmierci na świecie w przeliczeniu na mieszkańca; podkreśla, że zniesienie kary śmierci za przestępstwa związane z narkotykami znacznie zmniejszyłoby liczbę egzekucji; w związku z tym z zadowoleniem odnosi się do możliwości rozpatrzenia przez nowo wybrany Madżlis przepisów wyłączających niektóre przestępstwa związane z narkotykami z listy przestępstw, za które grozi kara śmierci;
43. zauważa, że przyjęty w 2013 r. islamski kodeks karny daje sędziom większą swobodę uznania oraz że ratyfikowana przez Iran Konwencja ONZ o prawach dziecka zakazuje wykonywania kary śmierci na dzieciach i umożliwia nieletnim przestępcom skazanym na śmierć przed 2013 r. zwrócić się o ponowny proces; wzywa Iran do dopilnowania,

by ten zakaz był w pełni stosowany i by wszyscy odnośni przestępcy zostali poinformowani o tym przysługującym im prawie; wzywa Iran do ogłoszenia moratorium na wykonywanie kary śmierci;

44. zachęca ponadto Iran do pełnej współpracy ze wszystkimi mechanizmami ONZ w zakresie praw człowieka i do działania na rzecz stosowania zaleceń sformułowanych w tym kontekście, w tym w ramach powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka, przez umożliwienie międzynarodowym organizacjom praw człowieka prowadzenia ich misji; takie działanie podniesie rangę Iranu w europejskiej opinii publicznej; podkreśla, że rząd irański zacieśnił współpracę ze specjalnymi ekspertami ONZ i prowadzi z nimi dialog; apeluje do rządu irańskiego o rozwianie istotnych obaw, na które zwrócono uwagę w sprawozdaniach specjalnego sprawozdawcy ONZ i Sekretarza Generalnego ONZ w sprawie sytuacji w dziedzinie praw człowieka w Iranie oraz w poszczególnych wezwaniach do działania zawartych w rezolucjach Zgromadzenia Ogólnego ONZ;
45. apeluje do ESDZ i Komisji o wsparcie w tworzeniu otoczenia umożliwiającego właściwe i niezależne funkcjonowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego; podkreśla znaczenie przestrzegania wytycznych UE w dziedzinie praw człowieka, w tym w sprawie obrońców praw człowieka, w kontekście stosunków UE-Iran;
46. wzywa Iran do poszanowania, chronienia i realizowania zobowiązań wynikających z konstytucji Islamskiej Republiki Iranu, z Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, Konwencji o prawach dziecka oraz Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych poprzez poszanowanie praw do wolności wypowiedzi w internecie i poza nim, wolności opinii, zrzeszania się i pokojowego zgromadzania się, myśli, sumienia, religii i wyznania oraz przez zagwarantowanie swoim obywatelom w prawie i praktyce możliwości korzystania z ich praw indywidualnych, społecznych i politycznych bez dyskryminacji i prześladowania ze względu na płeć, język, religię, poglądy polityczne i inne, pochodzenie narodowe, etniczne lub społeczne, płeć społeczno-kulturową, orientację seksualną czy inny status, zgodnie z tymi instrumentami; wskazuje, że obejmuje to podstawowe prawo do równości wobec prawa, jak również prawo równego dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej i możliwości zawodowych;
47. z zadowoleniem przyjmuje reformy wprowadzone na mocy nowego kodeksu postępowania karnego, wyraża jednak poważne obawy, że kodeks ten nie gwarantuje w pełni poszanowania międzynarodowych zasad sprawiedliwości proceduralnej; apeluje do Iranu o dokonanie przeglądu kodeksu postępowania karnego z 2014 r., aby zapewnić włączenie gwarancji rzetelnego procesu sądowego; apeluje do Iranu o dokonanie przeglądu i zmianę prawa, aby zapewnić niedopuszczalność oświadczeń wymuszonych torturami, niewłaściwym traktowaniem lub innymi formami przymusu jako dowodów w postępowaniu karnym oraz automatyczne badanie wszelkich zgłaszanych władzom zarzutów stosowania tortur lub innych rodzajów niewłaściwego traktowania;
48. wzywa do uwolnienia wszystkich więźniów politycznych; apeluje do Iranu o uwolnienie uwięzionych obywateli Unii, którzy zostali zatrzymani lub skazani w wyniku procesu sądowego niespełniającego norm międzynarodowych, w tym: 58-letniego Nazaka Afshara przetrzymywanego od marca 2016 r., 76-letniego Kamala Foroughiego przetrzymywanego od maja 2011 r., 65-letniej Homy Hoodfar przetrzymywanej od czerwca 2016 r. i 37-letniej Nazanin Zaghari-Ratliffe

przetrzymywanej od kwietnia 2016 r.;

49. przyjmuje do wiadomości, że w Iranie istnieje znaczne zróżnicowanie wyznań i przekonań; zauważa, że niektóre mniejszości religijne i ich podstawowe swobody religijne są formalnie chronione przez konstytucję Islamskiej Republiki Iranu; jest jednak zaniepokojony zwiększeniem się liczby osób uwięzionych z powodu przynależności do mniejszości religijnych lub z powodu przekonań; wzywa władze Iranu, by zapewniały pełne poszanowanie i pełną ochronę prawną praw mniejszości religijnych i etnicznych, a także by poszerzyły wolność religijną;
50. zwraca uwagę na postępy dokonane przez kobiety irańskie w dziedzinach edukacji, nauki i badań, czego dowodem jest fakt, że większość studentów na irańskich uniwersytetach stanowią kobiety; zachęca UE i państwa członkowskie do dalszego poruszania kwestii związanych z równością płci w kontaktach dwustronnych z władzami Iranu; apeluje o zapewnienie pełnego równouprawnienia płci dzięki środkom mającym na celu wyeliminowanie istniejącej prawnej i praktycznej dyskryminacji kobiet oraz zapewnienie równego udziału kobiet w rynku pracy oraz wszystkich aspektach życia gospodarczego, kulturalnego, społecznego i politycznego; z zadowoleniem przyjmuje próby sporządzenia projektu ustawy „o ochronie kobiet przed przemocą” i wyraża nadzieję, że nowo wybrany parlament rozważy wprowadzenie ustawodawstwa uznającego przemoc wobec kobiet, w tym przemoc domową i gwałty małżeńskie, za całkowicie niezgodne z prawem;
51. z zadowoleniem przyjmuje obietnicę wyborczą prezydenta H. Rouhaniego dotyczącą przedstawienia karty praw obywatelskich oraz jego oświadczenia dotyczące propagowania praw mniejszości etnicznych; uważa, że karta ta powinna opierać się na międzynarodowych zobowiązaniach Iranu w dziedzinie praw człowieka i być całkowicie zgodna z nimi; podkreśla znaczenie poszanowania praworządności i niezależności władzy sądowniczej przy zapewnianiu pewności prawa niezbędnej dla bezpośrednich inwestycji zagranicznych, przede wszystkim jednak w interesie samych obywateli Iranu; apeluje do władzy sądowniczej o przestrzeganie zasad rzetelnych procesów sądowych i sprawiedliwości proceduralnej oraz o zapewnianie podejrzanym dostępu do adwokata; wzywa ESDZ i Komisję do współpracy z władzami Iranu w dziedzinach takich jak reforma sądownictwa, reforma systemu więziennictwa, co obejmuje warunki panujące w więzieniach, rozliczalność rządu, poszanowanie praworządności, wolność wypowiedzi, przysługujące obywatelom powszechnie prawa człowieka i podstawowe wolności oraz walka z korupcją;

o

o o

52. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i parlamentowi Iranu, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, a także ESDZ.